

SPITSBERGEN JULIAUGUSTUS 1993

Dinsdagavond 20 juli

Het is stil, buiten hangt een koude witte mist. Alleen de tenten zijn nog zichtbaar, pal erachter kolken witte windvlagen uit de dieper gelegen kloof.

Precies aan de rand ervan staat ons kamp en om ons heen staan de hoge witte en grijze bergen met onuitspreekbare namen.

In alle tenten is het stil, iedereen slaapt, alleen Peter en ik zijn nog op. Met de tent half open kijken we, gehuld in warme kleren, naar buiten en af en toe trekken we er even op uit.

Er loopt hier ergens een beer rond, een hongerige grote witte ijsbeer. Toen we hier naar toe liepen vanmiddag zagen we zijn verse pootafdrukken in de sneeuw. En dus ging het geweer naar m'n hand, kogels erin en uitzijken maar. Iedere kloof of uitholling kan zijn schuilplaats zijn, en ik loop vlug, een eindje voor de groep uit en speur de omgeving af.

M'n plan was om over de kloof heen te gaan, de berg over en dan af te dalen naar Grumantbyen. Dan had ik morgen langs de steile rotskust door de koude zee moeten waden. Maar nu staat er een ijzige wind, het is mistig, er staan flinke golven en er ligt drijfijs. Kortom, teveel narigheid bij elkaar om die route te wagen. Misschien morgen, als het weer beter geworden is...

Woensdag 21 juli

Maar deze morgen brak wel erg laat aan, iedereen had zich verslapen, en Janine, die de laatste wacht had, had iedereen lekker laten slapen.

Om kwart voor elf pas stonden we op en vond ik het veel te laat (en nog steeds te koud) om alsnog naar Grumant door te steken. Langs dezelfde weg terug dus. En nu was het Bert die, alweer hele verse, beresporen zag. Die van een grote en van een kleine beer, een moeder en een jong.

Weer terug op de camping begonnen we aan de voorbereiding voor de uiteindelijke, lange tocht. Ieder kreeg een enorme hoeveelheid met zich mee te dragen, behalve de tenten en het overige kampeermateriaal kregen we er nu ook per man 2 of 3 warme maaltijden voor 8 personen bij, idem aan onthijten en per persoon nog eens 18 pakken hardkeks. Verder moesten er ook nog eens 10 a 12 kilopotten boter, jam, honing etc meegenomen worden. Ieder een fles benzine en een zak snoep. Op het gras uitgespreid lag daar voor elk een meter eten en de rugzakken waren al zo vol ??

Donderdag 22 juli

Deze morgen vertrok ik wat eerder naar Longyearbyen, bestelde er een busje, kocht een knots van een signaalpistool, extra kogels voor het geweer en brachu de rest van de tijd door achter grote koppen koffie met gebak.

Om 12 uur kwam de groep in het bestelde busje aangereden en gezamenlijk reden we naar het beginpunt van onze tocht.

In principe zouden we dezelfde route als de voorgaande jaren lopen, namelijk van Longyearbyen naar de Oostkust, naar de Agardhukta en dan met een hoog weer terug. Alleen verwachtte ik nu wat meer complicaties.

De eerste complicatie komt door het pakjés. Vanuit het vliegtuig konden we het al zien en ik was ervoor gewaarschuwd: overal ligt het, niet alleen in het oosten maar nu ook aan de westkust en in de baaien.

Een helicoptermonteur vertelde me dat er flink wat ijsberen gesignaleerd waren, hij was er net een paar keer op uit geweest om er enkelen te schieten. De laatste was de dag hiervoor, bij Grumantsbyen.

Een derde complicatie is het weer. Het is voor het begin van de tocht heel lang achtereen warm weer geweest op Spitsbergen. Hierdoor komt het smeltwater op veel plaatsen tot je middel. Twee Poolse trekkers die ik in het café sprak hadden hun route ervoor moeten afbreken. Na 8 dagen door het koude water gewaad te hebben waren ze ontgoocheld en uitgeput teruggekeerd.

Hoe zal het ons vergaan ?

De eerste middag verliep soepel; breed en vlak strekte de Adventdalen zich voor ons uit. De grond was op de meeste plekken zo droog dat er grote scheuren door liepen. Maar ietsje verderop kon het weer anders zijn. De velden met het witte wollegras gaven aan waar het weer soppen werd en dan zakten we tot onze enkels weg in de zompige, mossige ondergrond.

Op de vele, eindeloos lijkende grindbanken hippen de strandlopertjes rond: spreekwrote grijzige vogeltjes. Bedrijvig scharrelen ze wat tussen de kiezels, wat voor eten vinden ze hier? Toch nauwelijks vette wormen of slakken ?

Een ander vogeltje dat we hier tegenkomen is de sneeuwgorst. Kleiner dan de strandloper, meer ter grootte van een mus. Als hij stilstaat zie je hem nauwelijks, maar als hij opvliegt zie je zijn vruchtig wit met zwart getekende vleugels, veel wit, weinig zwart.

En natuurlijk lopen hier en daar verspreid, kleine groepjes rendieren rond. Nee, de schoonheidsprijs verdienen ze niet met hun vale bruinrijze lijven en hun schommelende gang. Ze laten je tot een meter of 10 a 12 naderen en gaan er dan gauw vandoor.

's Avonds gaf ik schietinstructie, want iedereen moest, zeker tijdens het wachtlopen, met dat ding overweg kunnen.

Dat had nogal wat voeten in aarde, enkelen waren er wel zo onhandig in dat ik hem 's avonds doorgeladen moest afgeven aan degene die de eerste wacht had. Gelukkig zat er wel een veiligheidspal op en die ging, de hemel zij dank, erg stroef.

Vrijdag 23 juli

De vrijdag begon met mooi weer en we hielden de zuidelijke oever van de Adventdalen aan. Dat schoot lekker op, de grond was droog en het uitzicht weids. Regelmatig doorsnijden smalle kloven de brede oevers, en dan moet je even een klein stukje afdalen, door het water of de sneeuw heen en aan de andere kant weer steil omhoog. En zo door, en zo door.

Tot ik besloot over te steken naar de noordelijke oever; we moesten toch over de rivier heen en waarom niet meteen? Ik trok mijn regenbroek aan en ieder volgde mijn voorbeeld, zo komen we vast wel droog aan de overkant! Welgemoed stapte ik het water in en meteen ging het al mis. Belangstellend keek iedereen toe hoe ik in veel te diep water terecht kwam en weldra onderuit ging. Doorweekt stapte ik op de oever terug. Een eindje verderop probeerde ik het weer en weer ging het mis. Nu vond ik het welletjes en besloot wat beter uit mijn doppen te kijken. Toen kwamen we wel droog aan de overkant. Een kilometerje verderop vonden we een windstille kloof en weldra hingen mijn kleren er te drogen en

zaten wij aan de thee.

Heel ver liepen we die dag niet, vlak voor het begin van de Trehogdalen maakten we ons kamp. Het was inmiddels koud geworden en ieder was blij in de warme tenten te kunnen kruipen. En bij het eten had ik een verrassing, gebakken worstjes!

Zaterdag 24 juli

Nu stonden we in de Vendomdalen, weer waren er overal waslijnen gespannen en alle lijnen hingen vol.

De rivier die daar schuldig aan was liep vlak langs de tenten. Het leek even zo'n makkie, de eerste 10 stroompjes kwamen hooguit tot de kuiten, maar dan, net die laatste, daar bleek een onvermoede geul te lopen en hop, daar ging ik.

Oh, wat trekt dat water aan je, als je bijna op de been bent word je weer omgegooid en nog eens en nog eens. En je rugzak hangt over je hoofd en trekt en duwt je onder. En alles wordt zwaarder door het water en het wordt steeds moeilijker om nog op de been te blijven. Nog een meter, nog een, hoe doe ik dat... ik zwalk en val en het water trekt en rukt aan me. Oh, dat laatste stukje. Ada reikt me de helpende hand, naar het droge, en ik moet al mijn krachten aanwenden om op de oever te krabbelen, hoe hoog was 'ie eigenlijk, een halve meter?

Alleen Ada deelde de vreugde van het bad, de rest kwam er met nutte voeten vanaf.

Ik hoefde m'n rugzak niet in te zien om te weten wat er allemaal nat geworden was. Mijn slaapzak, mijn reservekleren en het seimpistool zaten waterdicht verpakt en bleven droog.

De rest, de boeken en kaarten, de kogels en vuurpijlen, mijn keks, mijn touwen en gordels, dat alles was nat maar viel te drogen. Maar mijn camera, mijn nieuwe waterdichte supercamera, het water klotst erin en hij doet niks meer, helemaal niks!

En zo hingen er even later volle waslijnen, de zon was gelukkig teruggekeerd en troostte ons door de hele nacht en ook de volgende dag te blijven schijnen. Daar hadden we geluk mee, steeds als er iemand onderuit ging kwam weldra de zon die alles snel droogde en de drenkeling verwarmde. Janine was diezelfde dag in een riviertje onderuit gegaan en meteen veranderde het weer van somber en koud in een lekker zonnetje.

In mijn tent ducht ik eraan dat het zaterdag was, marktdag. Overal mensen op de been, slenterend langs terrasjes en kraampjes met Vietnamese loempia's en gebakken vis. En koffie met gebak...

Pas een week waren we nu onderweg en de fantasieën over lekker eten deden me verlangen naar de thuiskomst.

Sommigen van ons konden de weelde van een volle snoepzak niet aan en hudden zich al aan hun rantsoen vergrepen.

's Nachts had ik als eerste wacht en zittend in m'n open tent genoot ik van het uitzicht. De zon in het noorden scheen op een plek waar tal van valleien en gletschers tezamen komen. Hoge wit met zwart afgetekende pieken met daartussen lange brede witte gletschergeulen. En aan de voet ervan stonden wij. In mijn tent lag Peter zacht te ronken, deze nacht mocht hij doorslapen, de volgende nacht zou het mijn beurt zijn. Nu genoot ik van de stilte en van de plek.

Zondag 25 juli,

schreef ik het volgende in mijn dagboek: "Oh, wat een prachtige dag hadden we vandaag, de hele dag in de zon gelopen." We hielden een fors tempo aan, ik wilde onder de Marmorbreen uitkomen zodat we de volgende dag in een ruk over de gletscher heen konden.

Eerst liepen we de Vendomdalen uit, een breed en vandaag werkelijk zonovergoten dal. Het laatste stuk daarvan werd gekenmerkt door de vele kloven die de oever doorsnijden. Dan moet je even steil naar beneden, dan even door de modder heen en aan de andere kant weer steil omhoog. Ik had er wel gein in, maar niet iedereen deelde die lol. Bij een van die laatste kloofjes hielden we een korte snoep-pauze en aan de gezichten te zien mochten we die kloofjes nu wel gehad hebben.

Gelukkig was dat ook het geval, want toen we rechtsaf naar het oosten afbogen, de o zo brede Sassendalen in, bleek ons traject nagenoeg vlak en heerlijk droog te zijn. En oh, wat loopt dat dan opeens lekker. Niks geen gesop in venig mos, of moeilijk doen van steen naar steen. Nee, grijs, vlak, rimpelloos en kurkdroog was het traject. De zon hoog met ons mee en hield ons de hele dag gezelschap. Voor het eerst hoefden we geen beschutting te zoeken voor onze pauze, voor het eerst hoefden er ook geen extra truien te worden aangetrokken.

Aan het eind van de dag, in de kantinetent, bespraken we de route. Wat te doen: over de gletscher heen langs de noordzijde van het dal en dan naar de oostkust, of de gletscher als brug gebruiken om naar de zuidkant van de vallei te komen en vandaar weer terugbuigen naar het zuiden en westen.

Wanneer we naar de oostkust gaan moeten we uiteindelijk door heel veel water heen. Als we naar het westen gaan kunnen we proberen naar Barentsburg te lopen, wie heeft daar geen oren naar? En vervolgens vanuit Barentsburg met een bootje terug naar Longyearbyen.

Tja, naar Barentsburg, dat is toch haast een sprookje. Natuurlijk koos iedereen voor dit laatste. Bovendien, al dat water, het is nog maar de vraag of de Agarddalen over te steken valt en dan zouden we weer helemaal terug moeten, terug naar de gletscher. Nee, we waren unaniem, Barentsburg, daar koersten we op.

Maandag 25 juli

's Avonds, goh, wat was het mooi buiten, ik liep met de pannen bij het kamp vandaan, op zoek naar schoon water. Het land lag gehuld in een zachte grijze deken, de grond was droog en grazig, bezaaid met rondhruine schilferpjes: de zaden van de zuring. In een keer laai die al zijn zaden vallen, een paar ervan zullen de sneeuw, het smeltwater en de lange koude winter overleven en volgende zomer een kort leven kennen.

Hier heerste de herfst. Het deed me denken aan de gotvende velden van Schotland en het maakte dat ik me thuis voelde.

Een mooie stille wereld. Ik kreeg koude handen en genoot en werd stil van al dat moois om me heen.

Toen we 's ochtends vertrokken, was de morgen warm en de lucht blauw. Maar boven de Marmorbreen vormde zich een wolk, een grote sliert koude stoom kwam ons van de gletscher tegemoet en vulde het dal. Een wind stak op en snel pakten we in en gingen op pad. Eerst over en langs de morenes aan de voet van de Marmorbreen, door tal van koude stromen en daarna schuin omhoog over een witte ijshelling. Daarna, onder koude grijze

luchten, op weg naar de grote gletscher, de Elfenbeinbreen. Een grote witte vlakte vanuit de bergen, hoger dan waar wij stonden, strekte zich uit verder dan we konden zien. Als een groot beest ligt hij daar en perst en slijt rotsen en bergen tot puin en klei en drukt dat als een gestage stroom blubber aan zijn zijden omhoog. Zodoende maakt hij een uitgestrekt doolhof van morenes, waar je maar beter niet in verzeild kunt raken. En toch zou dat onze route worden...

De gletscher zelf was een sensatie, zo'n massa ijs, hoe oud is ie, hoe dik is ie en hoe betrouwbaar? Straks opent zich opeens een spleet en eet ons op. Met snelle pas, gingen we het ijs op. Zo staken we de bulrige ijsmassa over. Eerst een stukje Zuid-oostwaarts, na een paar honderd meter naar het zuid-westen. Recht op de morenen af.

Ik had tegen deze etappe opgezien, het voorgaande jaar bezorgde hij me heel wat problemen en Fred van Olphen had me gezegd een andere route te nemen. Toch kies ik er weer voor, zet m'n voeten op de verraderlijke modderbulten. Al vrij snel vond ik een goede route door het gebied, ik wilde naar de flanken van de berg, naar het stroompje dat daar uitkomt: daar heeft de morene geen kans, daar is de rivier de haas.

Zo liepen we en kwamen aan een doodlopende poel: waar je maar keek klei, klei en nog eens klei.

Als je erop waagt zak je erin weg en wie krijgt je er weer uit?

Ik vond een uitweg, een smalle richel van ijs, als een dakkant stak hij schuin uit de blub en leidde naar een hooggelegen stuk grond. Voetje voor voetje schuifelde ik over het gladde randje en klauterde met wilde geburen op een schiereiland van afbrokkelende klei. Snel verkende ik de boel. Hiervandaan was het mogelijk om op vaste grond te komen en ik haasste me terug om de groep te helpen er te komen. Enkelen lukte het de reikende hand toe te steken, maar toen ging het niet meer. Peter, die een poging deed boven te komen gleed onbeheersbaar naar beneden, een poel in. Het touw moest eraan te pas komen om hem en de overigen uit hun benarde positie te bevrijden. Maar weldra was ook dat achter de rug en even later dorsten we te gaan zitten, hadden thee en waren blij deze etappe achter de rug te hebben.

Drie uur en enkele wel heel flinke rivieren later streken we op deze plek neer en liep ik met mijn pannen rond, op zoek naar helder water.

Buiten was het koud, een mooie stille kou, de heuvels grijsgroen. Hier en daar staken grote grijze stenen uit de aarde, als zwijgende wachters keken ze uit over het omringende land, zien het lente, zomer en weer herfst worden, voor de lange winter alles met sneeuw bedekt.

We zaten ergens in het oosten van Spitsbergen. De bewoonde wereld ver achter ons, achter de morenen, achter de gletschers, ver achter de grijze silue hier.

Dinsdag 27 juli

De dinsdag begon net zo grijs als de dag ervoor eindigde.

Schoon water was in dit dal niet te vinden, al wat je vond was bruin, eigenlijk hele dunne modder. "Morenethoe" doopten we het al spoedig en ik kookte ermee en we wasten erin af.

Ik maakte er de pap mee en natuurlijk ook de thee. Jan had er grote bezwaren tegen en vanochtend was voor hem de maat vol en smeeft hij zijn thee de tent uit. De rest dronk hooguit wat voorzichtiger en liet alleen het laatste restje bruine drub in de heker achter.

Zo begonnen we de dag, de meesten van ons liepen op zeiknatte schoenen, maar ach, nu even lopen merk je dat nauwelijks meer.

De route voerde naar het eind van de Sir Martindalen. Daar moesten we via het gruis een klein stukje omhoog en stonden daarmee op het zadel. Onder en voor ons lag in een stralende zon de Kjellstromdalen, met op de achtergrond de stralendwitte Kropphreen.

We bleven zitten om te genieten van de zon en het uitzicht. Hoe ver je hier kon kijken: grote zonbeschenen gletschers in het zuiden en tal van zwart-wit getekende pieken om ons heen.

Vervolgens daalden we langs een steile gruishelling af, de zon tegemoet. Weer moesten er enkele stramen overgestoken worden en al deden we dat meerdere malen per dag, het bleef een spannende aangelegenheid. Al het prachtige weer van de afgelopen weken heeft de rivieren gevuld met een bruine kolkende stroom. Een rustig stap-stap-stap naar de overkant is er nergens bij. Voortdurend moest je op je hoede zijn, bung om door het snelstromende water meegesleurd te worden. Maar ook nu kwamen we weer heelheids aan de overkant en zetten ons kamp op bij het enige heldere stroompje dat we vinden konden. Daar zaten we dan als op een zonnig terras. Sommigen wisten zich in het zacht stromende water en anderen leunden lui achterover en genoten van de zon.

Woensdag 28 juli

Toen we 's morgens wakker werden zag alles er anders uit. De regen tikte tegen het tentdoek en de lucht voorspelde niet veel goeds. Gehuld in regenkleding gingen we op weg, maar zoals steeds klaarde het snel op en toen we de bocht van de Kjellstromdalen omkwamen was de lucht boven het verder weg gelegen en nauwelijks zichtbare Sveagrava al weer open en blauw. Uit konden de bezweette regenjassen en -broeken. Want al dragen we allemaal goretex of MPC, we transpireerden er niet minder om.

Nog een klein stukje volgden we het steeds breder wordende Kjellstromdalen en sloegen toen rechtsaf, de Lundstromdalen in.

Weer zetten we de tenten op, het zoveelste kamp, en er zouden er nog vele volgen.

Die avond bekeek ik Bert's voeten: op beide hielen prijkte een grote blaas, één ervan was diep en letijk. Ik verzorgde het met een plak cutinova en plakte het goed af met leukoplast. Nu maar hopen dat het houdt. Ik maakte me er zorgen over: moest hij met zulke plekken dagenlang door het water soppen? Hoe houdt die wond zich dan? In gedachten zag ik al die rivieren die we nog door moesten. Konden we Barentsburg nog langer als doel handhaven?

's Nachts tijdens de wacht bekeek ik de gedetailleerde kaarten: rivieren, rivieren en nog eens rivieren. Het zou lastig worden hier een droge route in uit te sippelen.

Donderdag 29 juli

Na nog een paar uur gestapen te hebben brak de donderdag aan. Een prachtige dag, ieder liep in maillot of T-shirtje buiten.

Als we dan toch door rivieren heen moeten, laat het dan deze dag zijn. Snel gingen we op pad. Al spoedig kwamen we in het gebied waar het dal op zijn breedst was en daar moesten we maar proberen de overkant te bereiken.

Ik deed mijn rugzak af en ging op verkenning uit. Ik kwam een heel eind, maar toen werd de stroom te sterk en te diep en moest ik terug. Dan maar iets verderop geprobeerd en de groep liep met me mee. Op Jan na, die waaide in zijn eentje de oversteek. Maar ook hij stond voor dezelfde sterke stroom en we zagen hem onder gaan en een eindje meegesleurd

worden. Maar hij kwam weer boven, en ging weer onder. Maar getukkig, toen had hij blijkbaar wat vastere grond onder de voeten gekregen en bereikte de overkant.

Daarna wij nog, en wij namen een andere route. We spraken af bij elkaar te blijven, het water was te onstuimig om risico's te nemen. Met Peter voorop doorwaadden we in ganzenmars de vele stromen. Het water rukte en trok aan de benen, maar we bleven overeind en bereikten het droge. Natuurlijk waren we nat, maar dat waren we iedere dag en daar waren we niet van onder de indruk. De zon scheen, we goten het water uit de schoenen, wrongen de sokken uit en legden onze kleren te drogen. Een kopje morenethee erbij en het leven was weer mooi.

Toen nog de tweede stroom, die loopt door een nauwe kloof en is overal diep en wild. Een kloof waar we vorig jaar kletsend en fluitend doorheen liepen, maar die nu veranderd was in een wildwaterbaan. Maar we moesten erdoor, wilden we in Barenusburg uitkomen. Ik waagde me als eerste in het werkelijk woeste water. Het kostte me heel veel moeite om op de been te blijven. De stroom rukte aan mijn benen, bij iedere stap wroette ik met mijn voeten tot ik een stevig plekje op de rivierbodem gevormd had en waagde dan een volgende stap. Zo bereikte ik de overkant. Ik wist nu dat het mogelijk was en met behulp van het touw kwam de rest aan de overkant.

Sommige van ons hadden weliswaar een nat pak, maar we waren over en we zochten een plekje om ons kamp op te zetten en alles weer eens te drogen te hangen.

Vrijdag 30 juli

Deze morgen brak grijs en nat aan. De schoenen en gamaschen die buiten aan een gewei te drogen hingen waren er niet droger op geworden.

We gingen maar weer guuw op pad. We wilden proberen droog te blijven en volgden de rivier in de hoop ergens een goede oversteekplaats te vinden. Zo liepen we langs een gletscher omhoog tot duidelijk werd dat dit de manier niet was en keerden op onze schreden terug. Op de plaats waar de rivier het breedst was staken we hem over en weer liep het koude water de schoenen in. Aan de overkant waren we in de Reindalen aangekomen. In stevig tempo liepen we verder, naar het westen. We probeerden voorbij de Kokbreen te komen: als we die gletscher voorbij zijn, zijn we halverwege de Reindalen en hebben we tevens de meeste rivier-passages achter ons liggen.

Dicht bij de brede rivier was alles te drassig en verkozen we de flanken van de berg. Diep wegzakken in de modder deden we niet meer, in plaats daarvan kregen we uitgestrekte puinvelden. Brekekenend gingen we daar overheen. Onder je voeten schuift en brokkelt het gesteente naar beneden. Ondanks dat schoten we lekker op en het duurde niet lang of we passeerden de Kokbreen. Half verscholen in de mist zagen we de gletscher daar liggen en met een wijde hoog liepen we om haar morenes heen. Ik verbaasde me over het gemak waarmee het geguan was. Waren we nu al voorbij de gletscher? Volgens de kaart klopte het en met een opgelucht gevoel zetten we de tenten op pal er achter. Zo, weer een etappe achter de rug. 's Avonds trok de lucht open en daar verscheen in het westen, in de richting die we te gaan hadden, weer een gletscher.

Oh jee, had ik me vergist, is dat pas de Kokbreen?

Maar dat was voor de volgende dag, en ik trok me terug in mijn steeds viezer wordende tent. Alles zat onder de modder en was kletsnat. Ik trok nog wel een droge maillot aan, maar de rest van mijn kleren moest maar aan mijn lijf drogen. Met mooi weer hingen we alles buiten te drogen, maar met grijs en nat weer zoals nu lukt dat niet. En dus zien de tenten er uit als uitdragerijen, bij mij aan het plafond hingen mijn sokken en aan een waslijntje boven mijn hoofd mijn broek. Alle kleren waren smerig, zagen er uit als vossen

en roken ook zo. Verder lagen we tussen een zeer ongeorganiseerde bende van zakjes, benzinesflessen, boekjes, munitie, kaurten, kleding en nog veel meer en hoopten op betere tijden.

Geleidelijk aan schoof alles naar de ingang, want de tent stond nogal schuin. Dan kwamen we overeind, sleepten onszelf met matrasje en al en de hele santenkraam weer wat naar boven en sliepen weer verder. En zo deden we allen en niemand mopperde, want alles went.

Zaterdag 31 juli

Zaterdag bereikten we dan het gewenste Sorhytta. Een mijlpaal. Want ik had steeds gezegd dat Barentsburg alleen mogelijk was indien we op zaterdagavond Sorhytta zouden halen. Dat lukte dus. Maar eenvoudig was het niet. Eerst moesten we nog voorbij de Kokbreen waarvan ik dacht dat we die al gepasseerd hadden.

Nu was het half één eer we er alsnog voorbij liepen en we hadden nog een lange etappe te gaan.

Ik hield het tempo hoog, stopte alleen voor korte pauzes om iedereen de gelegenheid te geven weer bij elkaar te komen en ging dan weer verder. Zo passeerden we de ene steenhelling na de andere. Omhoog, en omlaag. Weer door een serie stromen heen.

Gelukkig werd het rond de lunchtijd weer mooi weer. Jan liep op dat moment zo ver voor iedereen uit en Peter zo'n eind achter dat ik een knulpatroon moest gebruiken om Jan tot stoppen te brengen. Dat werkte. Maar toen we enkele minuten later lekker aan de thee zaten kwam er opeens een helikopter aangevlogen. Het was alsof hij iets zocht, passeerde ons eerst op grote afstand, keerde na enkele kilometers om en kwam toen recht op ons afgevlogen. Kwam die op mijn knal af? Maar dat kon toch niet? Er is hier tot 60 kilometer in de omtrek nergens ook maar een spoor van bebouwing of menselijke aanwezigheid?

Ierwat ongerust zag ik hem lunden, wat heb ik me nu weer op mijn hals gehaald?

Het bleek mee te vallen, de helikopter zette enkele rendiertellers aan de grond en vertrok meteen erop weer.

Rendiertellers, ach ja, dat kan ook.

's Avonds, bij Sorhytta, kwamen ze voorbij ons kump, voegden zich bij hun collega die in de hut zat. Die was daar met de opdracht om te bekijken of er misschien een weg tussen Longyearbyen en Sveagrava kan worden aangelegd. Maar hopen dat het bij een idee blijft.

Zondag 1 augustus

Oh, wat een fantastische dag! Wat een zon! Wat een warmte! We vertrokken op ons dooie gemak en liepen ook zo. Alleen Haagse Peter, die werd opeens erg snel.

Alle voorafgaande dagen had hij achteraan gelopen en moesten we op hem wachten, maar deze dag had hem vleugels gegeven.

Zonder aarzelingen hup-hupte hij door de rivieren heen. Die skistok die hij steeds gebruikt had verdween in zijn rugzak en met zekere bewegingen bewoog hij zich voort over zowel grind als moddervlaktes.

Toen we stopten was het zo warm geworden dat ik heerlijk uit de kleren en in het water ging. Oh, er stroomde een beekje, het kabbelde rustig tussen de welig begroeide oevers en ik vond een klein bussin, een badkuip speciaal voor mij gemaakt. Ik kroop er helemaal in, wat een genot, misschien was het water koud, ik weet het niet, het was verrukkelijk en ik

waste er mezelf en m'n ontzettend smerige hemd dat ik al twee weken droeg. Wat een dag, daar genoten we van. We bleven er lang toeven en maakten die dag niet veel kilometers. Want wanneer zal het weer zo'n dag zijn?

Maandag 2 augustus

Het bleek inderdaad onze laatste warme dag geweest te zijn. Toen we de volgende ochtend opstonden was het weer omgeslagen. Er stond een gure koude wind en het regende zachjes. We liepen naar het noorden, de Semmeldalen in. Natuurlijk moesten er weer rivieren doorwaad worden en weer werden we nat. Een droog plekje voor de lunch vonden we niet meer en we besloten door te lopen tot het dal dat naar Grondalen en Barentsburg leidt.

Vlak voor de gletscher die de waterscheiding vormt maakten we ons kamp en bereidde ik het eten. Inmiddels hoefden we niet zuinig meer met de voorraden om te gaan: het einde van de tocht was in zicht, dus aten we de keks als biscuitjes.

De voeten van Bert hielden zich uitstekend, de cutinova deed wat ervan verwacht werd, zijn hielen waren vrijwel genezen.

En dat gold voor ieders voeten. Het dagenlang lopen in zeiknatte schoenen heeft niemand kwaad gedaan, hooguit de schoenen zelf. Zoals bij Peter, zijn hakken hingen er los bij en werden alleen nog door de gamaschen op hun plaats gehouden. En als ze dat nog enkele dagen zouden volhouden...

Dinsdag 3 augustus

's Avonds kampeerden we een stuk verder naar het westen, ongeveer op de plaats waar de smalle Grondalen ophoudt smal te zijn en breed wordt.

Ook deze dag vertrokken we niet al te vroeg, waarom zouden we?

Want toen ik om de gewone tijd wakker werd rukte de wind aan de tenten en sloeg de regen tegen het doek. Nog maar een keertje omdraaien dus.

Pas toen de wind was gaan liggen en de regen verdwenen was maakte ik het ontbijt en pakte we alles in.

Eerst liepen we een klein stukje omhoog, tot aan de gletscher.

Even nog door het water en daar lag de gladde witte vlakke voor ons. Zo te zien was het goed te begaan, maar wel erg glad en recht schuin naar beneden lopend. Nergens lag sneeuw, dus we waagden het erop. Zo betraden we weer het ijs. Ijs van weet ik hoeveel meter dik. Hier en daar stroomde het glasheldere water in spekglad uitgeschuurde geulen naar beneden. Voetje voor voetje, voorzichtig op de skistokken leunend bewogen we ons voort over de sterk hellende vlakke.

Maar Bert, arme Bert. Op een moment, we hadden net weer een van die gladde hobbsleebanen overgestoken en ik keek terug naar waar we vandaan kwamen, daar stond Bert, nog smaller dan hij al was en ik haaste me naar hem terug. Op rubber laarzen liep hij deze tocht, en dat gaat op zich wel, maar op een ijsmassa als deze.... Ik nam zijn rugzak van hem over en samen bereikten we de groep.

Daarna daalden we snel via een morene af en wonder boven wonder bleek dit geen moeilijkheden op te leveren.

Zo passeerden we de col en tot mijn grote verbazing liep daar een soort van een pad! Echt waar! Een duidelijk zichtbaar spoor van net wat plattere stenen en om de zoveel meter een rechtopstaande paal. En natuurlijk rotzooi: een stuk verroest staalkabel, planken en

balken, enkele lege flessen.

Precies op de waterscheiding stopten we voor de lunch, nu hadden we de laatste etappe voor ons liggen, morgen of overmorgen lopen we Barentsburg binnen. In Barentsburg is koffie, en lekker eten, en een tafel en een stoel en wie weet wat voor heerlijkheden nog meer!

Woensdagavond 4 augustus Barentsburg

Het was een koude en gure dag. Niemand had zin om vlak voor Barentsburg te stoppen en daar nog een keer ons kamp op te zetten; "we zijn er nu bijna, laten we meteen maar doorlopen, ze hebben vast wel een kroeg of zoiets en daar binnen worden we weer lekker warm".

En zo kwamen we aangelopen. Het eerst passeerden we de ingang van een hoog haven ons gelegen mijn. Een stukje hoger dan waar wij liepen zagen we een weg van de mijn naar de nederzetting lopen. Een donkergrijze weg, met bermen van steenkoolgruis, de weg overigens van hetzelfde aangereden materiaal. Een smerige, desolate weg met weldra aan weerskanten terreinen waar allerlei materiaal lag te vergaan. Kapotte vrachtwagens, zwartgeblakerd rubber, grote rollen roestend metaal en stukken blik en rubber en scherven en troep.

Zo bereikten we, nog steeds onder een grauwe hemel (regende het misschien ook nog een beetje?) Barentsburg.

Het gevoel van euforie dat we ons doel gehaald hadden mengde zich met een gevoel van onbehagen: wat een oord, wat een troep.

Maar kom, eerst maar eens op zoek naar een café.

We liepen tussen de verspreid liggende gebouwen omhoog naar een ander groot gebouw waar in grote letters het woord HOTEL prijkte. We voelde aan de deuren, die klemden en het was donker binnen. Ik deed mijn rugzak af en mijn schoenen uit en liep het donkere gebouw in. Twee jonge vrouwen kwamen me tegemoet.

"Ja, komt u meteen maar binnen, het hotel is open, komt u maar, komt u maar".

En zo deden we. We lieten de rugzakken en bemodderde schoenen in de hal en op kousevoeten kwamen we binnen. Oh, een caferuimte, heeft u koffie, taart en thee?

Ze hadden alles en haalden ons over om eerst een kleine maaltijd te gebruiken. Nou, daar hadden we allemaal wel oren naar, als er maar koffie en taart bij was en toen ze verzekerden dat dat het geval was lieten we ons in de zachte stoelen zakken.

Op dat moment was ik volmaakt gelukkig, we hadden het gehaald, de tocht zat er feitelijk op nu, wat een geluk!

En ik ut en ik dronk en het kon me niks schelen dat de worstjes er onsmakelijk uitzagen en de aardappeltjes misschien wat glazig waren.

We hadden het gehaald. Wat een fantastisch café, wat een aardige dame, wat een geluk!

's Avonds zetten we onze tenten op aan het eind van het dorp. Op het eerste vlakke plekje dat we vinden konden. Een weitzje, pal langs de kust.

Donderdag 5 augustus

We brachten de dag in Barentsburg door, dwaalden er wat tussen de grauwe en vuile gebouwen, dronken koffie in de plaatselijke gaarkeuken en keken eigenlijk onze ogen uit. Wat een dorp, met een school, een ziekenhuis, een zwembad, een museum, een souvenir winkeltje, woonkazernes, een van zwart kolengruis aangelegd voetbalveld en zelfs een

boerderij. Op het weetje daarvan hadden wij onze tenten staan en 's morgens werden we bezocht door een groepje koeien waarvan er enkele mijn tenten op de horens namen. 's Middags voer een omgebouwd vissersbootje de haven binnen en met de kapitein sprak ik af dat hij ons de volgende dag op zou pikken en naar Longyearbyen varen.

Vrijdag 6 augustus

We braken de tenten op, bezochten voor de laatste keer het hotel en liepen naar de haven. Daar kwam de Longoysund al aangevaren en even later zagen we de nederzetting achter ons verdwijnen. Een dorp met grauwe grijze gebouwen, een dorp waar de bewoners ons tersluiks aanklachten om iets te koop aan te bieden. Een fles Russische champagne of, heel simpel, een stapeltje roebels, als het maar westerse valuta opbracht.

Ik zag er een peuter, bewaakt door zijn vader stond hij langs de weg, met een theelepeltje schepte hij wat gruis in een speelgoed vrachtauto'tje.

Volgend jaar kam ik terug, dan heb ik een bal bij me voor alle kinderen hier.

Zaterdag 7 augustus

Een lekkere rammeldag, een bezoekje aan de wapenhandel, aan de Suselman en niet te vergeten aan het café, en dat laatste heel wat keertjes. Wie genoot er niet van koffie met gebak of friet met een hamburger?

Zondag 8 augustus

Iedereen vertrok voor een boottocht met de Longoysund naar Pyramiden. Ik lekker niet, ik genoot van mijn vrijheid.

Maandag 9 augustus

Heel vroeg stonden we op, voor de laatste keer werden de rugzakken ingepakt en liepen we de paar honderd meter naar het vliegveld. De reis zat er op.

Augustus 1993,
Karel Mul

Hier die Peter,
de hoop dat je het een leuke
verslag vindt,
tot dinsdag
Karel